

Nierproblemen bij de kat

Nierproblemen komen helaas vaak voor bij de kat. Deze problemen kunnen aangeboren zijn of verkregen op latere leeftijd, vaak zelfs op zeer oude leeftijd. De symptomen sluipen er vaak stilletjes in.

De kat is minder attent, soms zelfs apathisch en staart langere periodes voor zich uit. Drinkt en plast veel, maar is toch uitgedroogd. In veel gevallen spreekt de eigenaar over het steeds vaker voorkomende braken, verminderde eetlust en het verlies van gewicht.

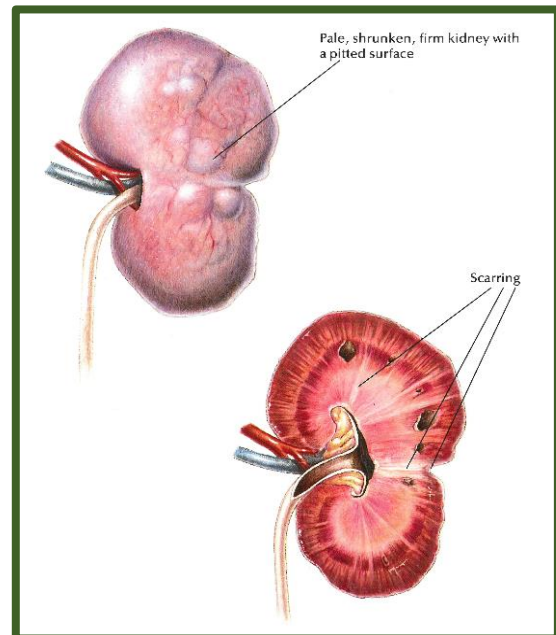
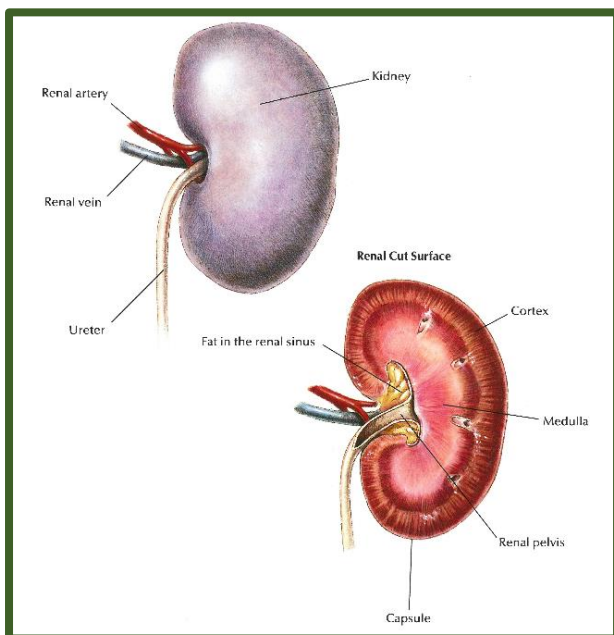
Wat is de functie van de nieren?

Normale nierfunctie:

Om meer te kunnen begrijpen over nierfalen is het van belang om eerst meer te weten over het normale functioneren van de nieren.

Nieren bestaan uit vele nefronen die op hun beurt weer bestaan uit nier filters en nierbuisjes. De filters filteren de afvalstoffen zoals ureum en creatinine uit het lichaam en de nierbuisjes zorgen dat een groot deel van het mee gefilterde vocht weer wordt teruggevoerd naar de bloedbaan. Dit houdt de vochtbalans op peil.

De afvalstoffen en het overgebleven vocht worden via de ureteren afgegeven aan de blaas, waar het vervolgens het lichaam verlaat in de vorm van urine.

Abnormale nierfunctie:

in het geval van een aangetaste nierfunctie verloopt het filtratieproces door de nieren niet goed of onvolledig en worden naast de afvalstoffen soms ook eiwitten, een heel soms zelfs glucose uitgescheiden in de urine.

Tegelijkertijd zullen afvalstoffen zoals ureum en creatinine juist niet of minder worden uitgescheiden en dus in het bloed terecht komen. Ook zullen de nierbuisjes minder goed werken en gaat er dus meer vocht verloren dan bij een normale nierfunctie.

Gevolgen van een abnormale nierfunctie:

Door het overmatig verlies van vocht via de nierbuisjes gaat de kat meer drinken om de vochtbalans op peil te houden. In sommige gevallen gaat er zoveel vocht verloren dat de kat uitgedroogd raakt.

Door de verminderde uitscheiding van de afvalstoffen ureum en creatinine wordt de concentratie van deze afvalstoffen in het bloed steeds hoger. Dit kan zich gaan uiten in apathisch gedrag en misselijkheid. De kat kan gaan braken en soms lusteloos voor zich uitstaren. Het dier lijkt gedesoriënteerd en kan klaaglijk gaan miauwen, totaal niet meer wetend waar hij of zij zich bevindt.

De combinatie van minder eten en braken zal gaan leiden tot gewichtsverlies. Daarbij kunnen ook de nier filters kapot zijn gegaan waardoor eiwitten worden doorgelaten. Het verlies van deze belangrijke eiwitten kan ook bijdragen aan het afvallen.

Hoe wordt de diagnose gesteld?

De diagnose wordt gesteld aan de hand van:

- De eerdergenoemde symptomen
- Urineonderzoek
- Bloedonderzoek
- Echografie van de nieren

Urine onderzoek:

- **Soortelijk gewicht:** hierbij wordt gecontroleerd of de nieren de urine nog kunnen concentreren. Hoe beter de nieren de urine kunnen concentreren, hoe hoger het soortelijk gewicht van de urine zal zijn. Een laag soortelijk gewicht is een van de eerste symptomen bij verminderde nierfunctie.

- **Ontsteking door bacteriën:** hierbij ziet men veel bloed- en ontstekingscellen in de urine. 22% van de katten met blaasontsteking vertoont geen symptomen, terwijl een blaasontsteking de beschadiging van de nieren wel kan verergeren, zeker als deze ontsteking doortrekt naar de nieren. Een klein deel van deze katten laat ook geen ontsteking in de urine zien. Dan is het soms nodig om de urine op kweek te zetten om te controleren of er bacteriën in de blaas aanwezig zijn.

- **Eiwitten:** wanneer er zich veel eiwitten in de urine bevinden, kan dat veroorzaakt zijn door de verminderde filter functie van de nieren. Eiwitten zijn onder normale omstandigheden te groot om te worden uitgescheiden. Bij beschadiging van de nieren, lekken er steeds meer eiwitten door de nieren. We kunnen dit eiwitverlies meten met behulp van een speciale test.

Bloeddruk:

- 20% van de katten met nierproblemen heeft een te hoge bloeddruk

Bloedonderzoek:

- Ureum, creatinine en fosfaat zijn goede indicatoren voor de conditie van de nieren en nierfunctie
- De concentratie kalium en het aantal rode bloedcellen in het bloed zijn vaak verlaagd bij nierpatiënten
- Bepalen van SDMA in het bloed

Echografie:

- Het maken van een echo kan helpen om eventuele oorzaken van de verslechterde nierfunctie te achterhalen. Voorbeelden hiervan zijn een nierbekkenontsteking, tumoren en nierstenen.

Wat is de behandeling?

Deze is afhankelijk van het stadium waarin de aandoening zich bevindt en of er een oorzaak gevonden kan worden. Indien we verhoogde nier waarden vinden, proberen we eerst uit te zoeken of het probleem acuut of chronisch is. Denk bij acute problemen bijvoorbeeld aan: vergiftiging, verstopping van de plasbuis, nierbekkenontsteking en nierstenen. Indien er sprake is van chronische nierproblemen geldt het volgende:

Licht verhoogde nier waarden in het bloed: Wanneer de ureum en creatinine waarde beperkt zijn gestegen in het bloed, kan het herstellen van de uitdroging en het overschakelen op een aangepast dieet voorlopig voldoende zijn.

Duidelijk verhoogde nier waarden in het bloed: Wanneer de waarden hoger zijn, wordt de behandeling vaak intensiever omdat de katten er slechter aan toe zijn. Als er sprake is van eiwitverlies via de nieren kan hier semintra voor worden ingezet. Dit vermindert het eiwitverlies. Belangrijk is om dit niet te geven als de kat niet eet of ziek is. Bij een verhoogde bloeddruk kan een therapie met bloeddrukverlagers worden opgestart. Als ondersteuning kunnen we u uitleggen hoe u thuis vocht onder de huid kunt aanbrengen om de vochtbalans van de kat op peil te houden.

Ernstig verhoogde nier waarden: In dat geval zullen een aantal zaken overwogen moeten worden.

Er kan gekozen worden om alles op alles te zetten. Opname met infuustherapie, sondevoeding en medicatie behoren dan tot de mogelijkheden. Echter in sommige gevallen zal een therapie geen resultaat opleveren en moet euthanasie worden overwogen. De dierenarts zal u hiervan dan op de hoogte stellen en de prognose met u bespreken.

Is het mogelijk om nierproblemen in een vroeg stadium te herkennen?

Ja, dat is tegenwoordig mogelijk. Ureum en creatinine concentraties in het bloed stijgen pas wanneer 75% van de nierfunctie , dus wanneer anderhalve nier, is aangetast. Dat is dus rijkelijk aan de late kant.

Echter is er ook een stof in het bloed dat al veel eerder in het bloed stijgt wanneer sprake is van beginnend nierfalen, deze stof heet SDMA. De SDMA concentratie in het bloed stijgt al wanneer 40% van de nierfunctie verloren is gegaan! Dat is soms al 1,5 tot 2 jaar eerder. Wanneer deze waarde bekend is, kan al veel eerder een therapie worden gestart en dat kan tot een duidelijk verbeterde prognose leiden.

Door middel van monitoring (regelmatige controle van het bloed) kan dus veel beter gevolgd worden hoe de nieren ervoor staan. Vaak kan dan al in een vroeger stadium worden gestart met aangepaste voeding.

Waarom wordt een aangepast dieet geadviseerd

Wanneer er sprake is van een patiënt met licht of duidelijk verhoogde nier waarden zal voeding een belangrijk onderdeel zijn van de therapie. Hiervoor zijn een aantal dieetvoedingen ontwikkeld, hieronder staan er een aantal genoemd.

Dit zijn de meest ingezette dieetvoerders, speciaal ontwikkeld voor katten met een nierprobleem. Deze voedingen bevatten minder eiwitten, waardoor de nieren minder worden belast. Daarnaast bevatten deze voedingen weinig fosfaat. Veel fosfaat kan via een ingewikkelde weg namelijk leiden tot bloedarmoede bij katten met nierproblemen.

Daarnaast zijn er verschillende uitvoeringen en smaken. Er zijn brokken, vleesvoeding en maaltijdzakjes verkrijgbaar en dan ook nog in verschillende smaken (kip, rund, etc.). Alles om ervoor te zorgen dat de patiënt blijft eten! Want dat is zeer belangrijk om verder gewichts- en energieverlies tegen te gaan.

Nacontroles

Het is van belang om een kat met nierfalen regelmatig ter controle aan te bieden bij de dierenarts (elke 3-6 maanden). We controleren dan het gewicht en de algemene toestand van de kat. Bloedonderzoek geeft duidelijkheid over de waarde van ureum, creatinine en fosfaat in het bloed.

Indien fosfaat ondanks nier dieetvoeding niet daalt kunnen we fosfaatbinders toevoegen aan de voeding. Daarnaast kunnen we eventueel kalium en rode bloedcellen meten, omdat deze vaak te laag zijn bij een kat met nierproblemen. Ook de bloeddruk meten en een urineonderzoek met controle op verlies van eiwitten behoort tot de mogelijkheden.

Tips van de dokter

Tip 1: water opname is en blijft van zeer groot belang. Veel katten drinken liever bewegend water. Een drinkfonteinje voor de kat is daarom vaak een zeer goede aankoop. Daarnaast willen katten hun drinkwater liever niet naast hun etensbak en naast hun kattenbak. Advies is dus om op meerdere plekken in huis drinken aan te bieden.

Tip 2: bij aanvang van de voedingstherapie wordt vaak de huidige voeding gemengd met het nier-dieet, waardoor de kat eraan kan wennen. *lets eten is in dit geval altijd beter dan niets eten.* In de loop van de tijd (dagen/week) wordt steeds meer nier-dieet en steeds minder van de oude voeding aangeboden. Als een kat niks wilt eten, of bij ons in de opname zit, starten we nooit met een nier dieet. De kat kan dit koppelen met een negatieve ervaring (opname in de kliniek, misselijkheid) we starten een nier dieet pas als een kat weer goed eet en thuis is.

Tip 3: het is belangrijk om te beseffen dat u de kat geen eiwitrijke voeding meer mag aanbieden, dus geen hart of vers vlees. Deze producten bevatten juist erg veel eiwitten en zullen de nieren juist uitputten en overbelasten.

Vragen of twijfels:

- Heeft u na het lezen van bovenstaande informatie nog vragen, aarzel dan niet om met ons contact op te nemen. Uiteraard kunnen onze assistentes achter de balie en de medewerkers van de boetiek u ook op veel vragen antwoord geven.

- Twijfelt u aan de gezondheid van uw kat? Het is mogelijk om een preventief bloedonderzoek te laten doen. Hierbij worden lever, nier, alvleesklier en glucosewaarde in het bloed bepaald. Daarnaast wordt ook het SDMA (en bij oudere katten de schildklierwaarde) bepaald.

Wij zijn tijdens werktijden bereikbaar via telefoonnummer **010 599 049 0**, buiten werktijden kiest u in het keuzemenu voor optie 1 (**spoed**). U wordt dan doorverbonden met de dierenarts van dienst. De spoedlijn is dagelijks tussen **08:30 h** en **23:00 h** bereikbaar. Buiten deze tijden wordt u doorverwezen.

Dierenkliniek Zwarte Zee
Zwarte Zee 30 3144 DE

010 599 049 0

Info@dierenkliniekwartezee.nl

www.dierenkliniekwartezee.nl

/Dierenkliniekwartezee

Openingstijden:

Balie

Ma, Di, Wo, Do, Vr : 09:00 – 19:00

Open spreekuur

Zaterdag : 09:30 – 12:00

Telefonisch spreekuur *

Ma, Di, Do, Vr : 16:30 – 17:00

*U wordt gebeld

Voor alle informatie en meer: download de MijnDierenartsApp

